

**ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Πατησίων 76, 104 34 Αθήνα. Τηλ.: 210 8203298
76, Patission Street, Athens 104 34 Greece. Tel.: (+30) 210 8203298
E-mail: sec-siglitos@aueb.gr / www.aueb.gr

Αθήνα : 19-07-2024
Αριθμ. Πρωτ.: 11463

Επικαιροποίηση Κανονισμού Διδακτορικού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών Επιστημών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του 4957/2022

**Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
(συνεδρίαση 10^η/15.02.2024/17α)**

Έχοντας υπόψη:

Η Σύγκλητος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών μετά από συζήτηση και λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α 141) «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ιδίως την παρ. 4κγ του άρθρου 16 και τα άρθρα 90-97,
2. την περ. (θ) της παρ. 2 του άρ. 5 του ν.3469/2006 (Α'131) «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις»,
3. το άρθρο 90 «Έλεγχος των δαπανών που προκαλούν οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις» του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα»,
4. την 4679/15.04.2024 (ΑΔΑ: 9ΡΝ5469Β4Μ-ΔΗ8) πράξη Πρύτανη περί ανασυγκρότησης της Συγκλήτου του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών από 15.04.2024,
5. την 2201/30.03.2018 (Β'1348) απόφαση της 9ης/08.03.2018/11 συνεδρίασης της Συγκλήτου περί Κανονισμού Διδακτορικού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών Επιστημών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπως έχει τροποποιηθεί,
6. την 6706/08.05.2023 (Β' 3140) απόφαση της Συγκλήτου του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (συνεδρίαση 11η/06.04.2023/5) που αφορά στον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ο.Π.Α.,
7. την απόφαση της 17ης/08.07.2024 συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης με θέμα: Επικαιροποίηση του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών Επιστημών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, όπως διαβιβάστηκε με το ΥΣ 704/08.07.2024 έγγραφο της Αν. Προϊσταμένης της Γραμματείας Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών,
8. την ΥΣ 715/09.07.2024 εισήγηση του Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού,
9. το γεγονός ότι, σύμφωνα με το άρθρο 90 του π.δ. 63/2005 «Κώδικας Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα», με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ή του Προϋπολογισμού του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών,

αποφασίζει:

Α) Την επικαιροποίηση του Κανονισμού Διδακτορικού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών Επιστημών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του 4957/2022, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Γενικές Αρχές

1. Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ) οργανώνεται και λειτουργεί βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, του Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΟΠΑ και του παρόντος Κανονισμού.
2. Οι διδακτορικές σπουδές αποσκοπούν στην προαγωγή της πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και στην ουσιαστική συνεισφορά στην εξέλιξη της γνώσης τουλάχιστον σε έναν (1) επιστημονικό κλάδο και οδηγούν στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.), μετά την εκπόνηση και την επιτυχή υποστήριξη διδακτορικής διατριβής σε αντικείμενο που σχετίζεται με την επιστημονική περιοχή του Τμήματος, το οποίο πιστοποιεί την εκπόνηση πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και την ουσιαστική συνεισφορά του/της κατόχου του/της στην εξέλιξη της γνώσης στον αντίστοιχο επιστημονικό κλάδο.
3. Παράλληλα, το διδακτορικό πρόγραμμα αποτελεί για το Τμήμα, αλλά και το Πανεπιστήμιο συνολικά, πηγή ακαδημαϊκού κύρους και διεθνούς αναγνώρισης και συμβάλλει στην αναβάθμιση της ερευνητικής παραγωγής, με έμφαση στη δημοσίευση της επιστημονικής έρευνας που συντελείται στο πλαίσιό του.

Άρθρο 2

Όργανα Διοίκησης

1. Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία των διδακτορικών σπουδών είναι η Σύγκλητος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και η Συνέλευση του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης.
2. Η Γραμματεία Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών υποστηρίζει γραμματειακά και διοικητικά τις διδακτορικές σπουδές (προκήρυξη, εγγραφές, τήρηση αρχείου κ.ά.).

Άρθρο 3

Προϋποθέσεις υποβολής αίτησης για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

1. Οι υποψήφιοι φοιτητές του διδακτορικού προγράμματος πρέπει να έχουν τα εξής κατ' ελάχιστον τυπικά προσόντα:
  - α) Μεταπτυχιακό τίτλο στην Οικονομική Επιστήμη ή συναφές αντικείμενο που έχει χορηγηθεί από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ή πτυχίο προπτυχιακού προγράμματος σπουδών Α.Ε.Ι. κατ' ελάχιστον πενταετούς διάρκειας που αντιστοιχεί σε τριακόσιες (300) πιστωτικές μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS).
  - β) Τουλάχιστον πολύ καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας (επίπεδο Γ2 ή Γ1)
2. Η επιλογή των υποψήφιων διδασκόντων πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 4

Προκήρυξη/Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής--
Διαδικασία υποβολής αιτήσεων

1. Το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών μετά από αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης, προκηρύσσει θέσεις υποψηφίων διδασκόντων, οι οποίες δημοσιοποιούνται και αναρτώνται στον οικείο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος, του Ιδρύματος, και δύναται να δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο. Οι προκηρύξεις/προσκλησεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, μπορεί να επαναλαμβάνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

2. Κάθε ενδιαφερόμενος/η που πληροί τις προϋποθέσεις του παρόντος Κανονισμού δύναται να υποβάλλει αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής προς την Συνέλευση του Τμήματος, η οποία υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος και περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- α) Τον προτεινόμενο τίτλο της διδακτορικής διατριβής
- β) τον προτεινόμενο επιβλέποντα της διδακτορικής διατριβής, του οποίου το γνωστικό αντικείμενο ή το επιστημονικό έργο είναι συναφές με αυτό της προς εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και,
- γ) τη γλώσσα συγγραφής, η οποία δύναται να ελληνική ή αγγλική,
- δ) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα,

ε) Αντίγραφο Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στην Οικονομική Επιστήμη (Master's in Economics) ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και Αντίγραφο πτυχίου με αναλυτική βαθμολογία. Στην περίπτωση που οι τίτλοι σπουδών έχουν χορηγηθεί από Ιδρύματα της αλλοδαπής, η Γραμματεία ελέγχει αν το Ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής περιλαμβάνονται στο σχετικό Μητρώο των αλλοδαπών ιδρυμάτων που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Για περιπτώσεις μη καταχώρισης στα Μητρώα ή για πτυχία από αλλοδαπά ιδρύματα μέσω συμφωνίας δικαιοχρήσης με ιδιωτικούς φορείς στην Ελλάδα ακολουθούνται διαδικασίες που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία. Οι τελειόφοιτοι/τες Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών πρέπει να υποβάλουν δήλωση του ν. 1599/1986 ότι η αποδοχή τους γίνεται με την αίρεση της κατάθεσης του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ή πιστοποιητικού περάτωσης των μεταπτυχιακών σπουδών, μέχρι την εγγραφή στο διδακτορικό πρόγραμμα.

στ) Προσχέδιο της προτεινόμενης διδακτορικής διατριβής (ερευνητική πρόταση).

ζ) Έκθεση ιεραρχημένων ερευνητικών ενδιαφερόντων και προτεραιοτήτων, σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/α υποβάλλει αίτηση για περισσότερες από μία θέσεις της προκήρυξης.

η) Πιστοποιητικό τουλάχιστον πολύ καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας

θ) Τουλάχιστον δύο συστατικές επιστολές από καθηγητές/τριες Α.Ε.Ι από αναγνωρισμένο ίδρυμα της ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Επιπροσθέτως ο/η υποψήφιος/α μπορεί να καταθέσει οποιοδήποτε άλλο έγγραφο θεωρεί ότι μπορεί να ενισχύσει την υποψηφιότητά του.

3 Οι αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω e-graduate ή κατατίθενται στην Γραμματεία του Π.Δ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και δύναται να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 5

Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων και επιλογής υποψηφίων διδασκόντων

1. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει υπόψη τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, τις κατηγοριοποιεί με βάση τη συνάφεια του ερευνητικού αντικειμένου, και ορίζει μία τριμελή επιτροπή εξέτασης των αιτήσεων (ανά κατηγορία αιτήσεων).

2. Κάθε τριμελής επιτροπή, που αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εξετάζει τις αντίστοιχες αιτήσεις και τα συνυποβαλλόμενα έγγραφα και καλεί τους υποψηφίους σε συνέντευξη. Κατόπιν υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος αναλυτικό υπόμνημα στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους κάθε υποψήφιος πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει

δεκτός, τα μαθήματα στα οποία θα πρέπει να εξεταστεί ο εκάστοτε υποψήφιος εφόσον γίνει δεκτός, καθώς και ο προτεινόμενος επιβλέπων, εφόσον αυτός δεν έχει προταθεί από τον υποψήφιο. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει τη γνώμη του προτεινόμενου από την επιτροπή επιβλέποντος, τη συνεκτιμά με το υπόμνημα της επιτροπής και εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του υποψηφίου. Όσοι γίνονται δεκτοί αποκτούν την ιδιότητα του Υποψήφιου Διδάκτορα (ΥΔ) και εγγράφονται στο μητρώο του Τμήματος.

3. Κατά την αξιολόγηση μιας αίτησης από την τριμελή επιτροπή όσο και από το Τμήμα ελέγχονται τα τυπικά προσόντα του άρθρου 3 του παρόντος κανονισμού.

Η επιτροπή και το Τμήμα συνυπολογίζουν:

- α. την ακαδημαϊκή πορεία και τους τίτλους του/της υποψηφίου/ας,
- β. τη βαθμολογία από τους τίτλους σπουδών,
- γ. το υπόβαθρο του/της ως προς τις θεματικές περιοχές του ενδιαφέροντος του/της,
- δ. άλλες επιστημονικές δραστηριότητες,
- ε. τις συστατικές επιστολές, στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνεται και εκείνη ενός προτεινόμενου Επιβλέποντα της Διατριβής,
- στ. τη διαφαινόμενη ικανότητά του/της για ερευνητικό έργο,
- ζ. την ύπαρξη υποτροφίας από έγκριτο ίδρυμα,
- η. την εν γένει προσωπικότητα και τα κίνητρά του/της,

όπως αυτά προκύπτουν από τα στοιχεία του βιογραφικού του σημειώματος και από τη συνέντευξη.

Σημαντικό βάρος στην παραπάνω αξιολόγηση έχει ενδεχόμενη επιστολή μέλους Δ.Ε.Π. του Τμήματος με εκπεφρασμένη την πρόθεσή του να επιβλέψει τη Διδακτορική Διατριβή του υποψηφίου.

Άρθρο 6

Χρονική Διάρκεια Εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής

1. Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος είναι τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Ο ορισμός της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής πραγματοποιείται το αργότερο ένα μήνα μετά την επιτυχή εξέταση του υποψηφίου διδάκτορα στον κύκλο μαθημάτων του άρθρου 7 όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 7.ι του παρόντος κανονισμού.

2. Η ανώτατη χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης της διδακτορικής διατριβής είναι έξι (6) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

3. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης δύναται να παραταθεί η ανώτατη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, κατόπιν αιτήματος του/της ΥΔ και σύμφωνης γνώμης της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (ΤΣΕ), στο οποίο θα περιγράφεται αναλυτικά ο σπουδαίος λόγος για τον οποίο ο/η ΥΔ αιτείται παράτασης και θα συνοδεύεται από χρονοδιάγραμμα που θα τεκμηριώνει τη δυνατότητα ολοκλήρωσης εντός του προτεινόμενου διαστήματος της παράτασης. Η ανώτατη χρονική διάρκεια της συνολικής παράτασης δεν μπορεί να ξεπερνάει τα 2 ημερολογιακά έτη.

4. Οι Υποψήφιοι Διδάκτορες μπορούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο Διδακτορικό Πρόγραμμα, εφόσον δεν έχουν υπερβεί την ανώτατη χρονική διάρκεια σπουδών, να ζητήσουν, με επαρκώς αιτιολογημένη αίτησή τους, την αναστολή της ανωτέρω περιόδου μέχρι δύο (2) έτη συνολικά. Ο χρόνος της αναστολής φοίτησης δεν προσμετράται στην προβλεπόμενη μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής. Κατά τη διάρκεια της αναστολής φοίτησης δεν επωφελούνται των δικαιωμάτων και των παροχών που προβλέπονται για τους υποψήφιους διδάκτορες.

Άρθρο 7
Πρόγραμμα μαθημάτων

Διάρθρωση του προγράμματος:

α) Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών, με στόχο να προσδώσει στους Υ.Δ. το απαιτούμενο για την έρευνά τους επιστημονικό υπόβαθρο και την σύνδεσή της με τα επιστημονικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης, περιλαμβάνει την επιτυχή εξέταση σε κύκλο μαθημάτων.

β) Στο διάστημα μεταξύ Οκτωβρίου και Φεβρουαρίου ο Υποψήφιος Διδάκτορας υποχρεούται να εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα (1) Προχωρημένα Θέματα Μακροοικονομικής Θεωρίας και (2) Προχωρημένα Θέματα Εφαρμοσμένης Οικονομικής. Κάθε ένα από αυτά αντιστοιχεί σε 6 πιστωτικές μονάδες. Η διδασκαλία των παραπάνω μαθημάτων διαρκεί τουλάχιστον 8 εβδομάδες. Η εξέταση τους πραγματοποιείται στο διάστημα Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου του ακαδημαϊκού έτους στο οποίο διδάσκονται. Ενδεικτικό περιεχόμενο των εν λόγω μαθημάτων παρουσιάζεται στο παράρτημα του τρέχοντα κανονισμού.

β.α) Η παρακολούθηση της προόδου και αξιολόγηση των φοιτητών στα μαθήματα γίνεται με ευθύνη και κατά την κρίση των διδασκόντων.

β.β) Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, εφ' όσον δεν απαιτείται η συμμετοχή των υποψηφίων διδασκόντων με φυσική παρουσία, σύμφωνα με το πρόγραμμα μαθημάτων και την κείμενη νομοθεσία.

γ) Στο διάστημα μεταξύ Φεβρουαρίου και Ιουνίου ο Υποψήφιος Διδάκτορας υποχρεούται να εξεταστεί επιτυχώς σε δύο (2) μαθήματα από τα: Οικονομικά Μαθηματικά, Ειδικά Θέματα Οικονομικής Θεωρίας, Ειδικά Θέματα Εφαρμοσμένης Οικονομετρίας, Ειδικά Θέματα Οικονομετρικής Θεωρίας τα οποία, όπως και οι Πιστωτικές Μονάδες αυτών (ECTS), βρίσκονται στην Ενδεικτική Λίστα προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής Β εξαμήνου του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Οικονομική Επιστήμη» των Τμημάτων Οικονομικής Επιστήμης και Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και περιγράφονται στον Κανονισμό Σπουδών και στο Παράρτημα αυτού, του συγκεκριμένου ΔΠΜΣ (4094-ΦΕΚ Β' 2302). Η επιλογή των μαθημάτων αυτών γίνεται από την τριμελή επιτροπή που ορίζεται στο άρθρο 5 παρ.1. Το ενδεικτικό περιεχόμενο των εν λόγω μαθημάτων παρουσιάζεται επίσης στο παράρτημα του τρέχοντα κανονισμού.

δ) Πέρα από τα 2 μαθήματα της παραγράφου β) και τα 2 μαθήματα της παραγράφου γ) η τριμελής επιτροπή μπορεί εφόσον κρίνει ότι είναι απαραίτητο προκειμένου ο Υ.Δ. να αποκτήσει το απαιτούμενο για την έρευνά του επιστημονικό υπόβαθρο, να εισηγηθεί στην Συνέλευση του Τμήματος και την επιτυχή εξέταση επιπλέον μαθημάτων, σε αριθμό όχι μεγαλύτερο των πέντε, από τα υποχρεωτικά μαθήματα του ΔΜΠΣ που εμφανίζονται και περιγράφονται στον Κανονισμό Σπουδών και στο Παράρτημα αυτού του συγκεκριμένου ΔΠΜΣ (4094-ΦΕΚ Β' 2302). Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει για τα όσα αναφέρονται στην τρέχουσα παράγραφο. Το ενδεικτικό περιεχόμενο των εν λόγω μαθημάτων παρουσιάζεται επίσης στο παράρτημα του τρέχοντα κανονισμού.

ε) Η εξέταση των μαθημάτων που αναφέρονται στην Παράγραφο γ) και δ) γίνεται καθ' υπέρβαση του αριθμού των φοιτητών του εν λόγω ΔΠΜΣ και προσφέρεται δωρεάν. Για τις λεπτομέρειες που αφορούν τους κανόνες εξέτασης, αξιολόγησης επιδόσεων και επιτυχίας στις εξετάσεις, ισχύουν ακριβώς τα όσα προβλέπονται από τον Κανονισμό Σπουδών του συγκεκριμένου ΔΠΜΣ (4094-ΦΕΚ Β' 2302).

στ) Η τριμελής επιτροπή που ορίζεται στο άρθρο 5 παρ. 1. κάνει εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος για την χρονική διάρθρωση των μαθημάτων των Παραγράφων β), γ) και δ) σε όχι περισσότερα από τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα από την ημερομηνία εγγραφής του Υ.Δ. Είναι επίσης δυνατόν να εισηγηθεί στη Συνέλευση του Τμήματος την απαλλαγή, εν όλω ή εν μέρει από την υποχρέωση εξέτασης των μαθημάτων που αναφέρονται στις παραγράφους β) και γ), σε περίπτωση που ο Υ.Δ. έχει ήδη εξεταστεί επιτυχώς σε εξίσου προχωρημένα και παρεμφερή

μαθήματα. Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει για τα όσα αναφέρονται στην τρέχουσα παράγραφο.

ι) Ως αποτυχία στην εξέταση όποιου από τα μαθήματα που περιγράφονται στις Παραγράφους β)- δ) ορίζεται ο τελικός βαθμός μικρότερος του 5. Αποτυχία σε πλήθος μαθημάτων μεγαλύτερο του δύο θεωρείται αποτυχία στα μαθήματα χωρίς δυνατότητα επανεξέτασης. Αλλιώς δίνεται η δυνατότητα μοναδικής επανεξέτασης. Η επανεξέταση σε μαθήματα της Παραγράφου β) γίνεται σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των δύο μηνών από την αρχική εξέταση. Η επανεξέταση σε μαθήματα της Παραγράφου γ) και δ) γίνεται σύμφωνα με τον κανονισμό του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Οικονομική Επιστήμη» των Τμημάτων Οικονομικής Επιστήμης και Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Αποτυχία στην επανεξέταση έστω και ενός μαθήματος θεωρείται αποτυχία στο σύνολο των μαθημάτων.

Άρθρο 8

Δικαιώματα Υποψηφίων Διδασκόντων

1. Οι Διδακτορικές Σπουδές προσφέρονται δωρεάν.
2. Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τα δικαιώματα των φοιτητών μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών. Μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής τους διατριβής διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών.
3. Οι υποψήφιοι διδάκτορες δύνανται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και να λαμβάνουν υποτροφίες στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων/ προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της διδακτορικής τους έρευνας.
4. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες έχουν τη δυνατότητα υποβολής ενστάσεων καθώς και υποβολής παραπόνων για την εκπαιδευτική και διοικητική λειτουργία του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών ή και του Ιδρύματος μέσω του ψηφιακού συστήματος διαχείρισης παραπόνων του Ιδρύματος στο πλαίσιο εφαρμογής του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ) αποβλέποντας στην συνεχή βελτίωση της λειτουργίας του Πανεπιστημίου.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδασκόντων

1. Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:
  - α) να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά ακαδημαϊκό έτος, μέσω την υποβολής και έγκρισης της ετήσιας έκθεσης προόδου,
  - β) να υποβάλλουν ετήσια έκθεση προόδου πριν την έναρξη του ακαδ. έτους. Οι εκθέσεις προόδου υποβάλλονται στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή και εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν θετικής εισήγησης του επιβλέποντα ή της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Σε περίπτωση αρνητικής εισήγησης, η οποία θα πρέπει να προσυπογράφεται από τουλάχιστον δύο μέλη της τριμελούς επιτροπής, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας μπορεί να υποβάλει διορθωμένη έκθεση προόδου εντός εξαμήνου. Ειδικότερα, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας, έως 31 Ιουλίου κάθε ακαδημαϊκού έτους, παρουσιάζει προφορικά σε εκδήλωση του Τμήματος και υποβάλλει και εγγράφως αναλυτική έκθεση προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή σχετικά με την πρόοδο της διδακτορικής του διατριβής. Αντίγραφο της έκθεσης προόδου, καθώς και εισήγηση επ' αυτής από τον επιβλέποντα ή την τριμελή επιτροπή, καταχωρούνται στον ατομικό φάκελο του υποψηφίου στη Γραμματεία Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών που υπάγεται το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης.

γ) να συνεργάζονται με τον επιβλέποντα και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής για την υποστήριξη της εκπόνησης της διατριβής τους,

δ) να παρέχουν επικουρικό διδακτικό έργο στο Τμήμα που περιλαμβάνει υποχρεωτικά εποπτείες εξετάσεων (στο προπτυχιακό ή/και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Τμήματος) και, ανάλογα με τις ανάγκες του Τμήματος, στις παρακάτω κατηγορίες έργου: i) Φροντιστηριακή διδασκαλία και ασκήσεις, κατά μέγιστο σε ένα ακαδημαϊκό μάθημα το εξάμηνο, ii) Επίβλεψη προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών εργασιών.

ε) να παρουσιάζουν τα στάδια της ερευνητικής τους εργασίας σε σεμινάρια, τα οποία οργανώνονται από το ή τα οικεία Τμήματα κάθε ακαδημαϊκό έτος για το σκοπό αυτό.

στ) να επιδεικνύουν εξωστρεφή προσανατολισμό και επικοινωνία με τη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα συμμετέχοντας, όσον είναι δυνατόν, σε σεμινάρια διδακτορικών φοιτητών ή επιστημονικά συνέδρια και επιδιώκοντας την αναγνώριση της έρευνας τους με δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με σύστημα κριτών.

ζ) να συμμετέχουν ενεργά στα ερευνητικά σεμινάρια που οργανώνει το Τμήμα ή/και τα ερευνητικά του εργαστήρια.

η) να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία αξιολόγησης του διδακτορικού προγράμματος του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών Επιστημών και στις διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, καθώς και διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας, οι οποίες προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

2. Οι υποψήφιοι διδάκτορες κατά την εγγραφή τους λαμβάνουν γνώση και αποδέχονται τον Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Β' 7257/2022).

Άρθρο 10

Κρίση Διδακτορικής Διατριβής

1. Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής και την υποβολή του τελευταίου υπομνήματος σχετικά με την πρόοδο αυτής προς την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, ο υποψήφιος διδάκτορας υποβάλλει αίτημα δημόσιας υποστήριξης αυτής. Η ανωτέρω αίτηση υποβάλλεται από τον υποψήφιο/α στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή δια της Γραμματείας Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών που υπάγεται το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης. Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή δέχεται ή απορρίπτει την αίτηση του υποψηφίου για τη δημόσια υποστήριξη και την αξιολόγησή της. Αν η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή αποδεχτεί την αίτηση του υποψηφίου συντάσσει αναλυτική εισηγητική έκθεση και την υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος, ζητώντας τον ορισμό επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, εντός προθεσμίας ενός (1) μήνα. Αν η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή απορρίψει την αίτηση του/της υποψηφίου/ας, συντάσσει αιτιολογημένη έκθεση και την υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος με κοινοποίηση στον/στην υποψήφιο/-α.

Η Εισηγήση της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής όσο και το πρακτικό της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής αναφέρονται, μεταξύ άλλων, αναλυτικά στο περιεχόμενο της Διατριβής, στην πρωτοτυπία της, στην ολοκληρωμένη προσέγγιση του θέματος, καθώς και σε κάθε δημοσίευση του Υποψηφίου Διδάκτορα, αποτιμώντας τη συνάφειά της με τη Διατριβή του, την ποιότητα και τη σημασία του περιεχομένου της, το κύρος και τη φήμη του περιοδικού ή του συνεδρίου που δημοσιεύθηκε.

Μετά τον Ορισμό της επταμελούς επιτροπής ο Υ.Δ. δύνανται να υποστηρίξει την διδακτορική του διατριβή σε διάστημα 6 μηνών. Σε περίπτωση που παρέλθει η προθεσμία, η επταμελής ορίζεται εκ νέου με απόφαση Γενικής Συνέλευσης.

2. Για την ολοκλήρωση της Διδακτορικής Διατριβής, απαιτείται ένας ελάχιστος αριθμός δημοσιεύσεων (που καθορίζεται από τη φύση του θέματος και την αντίληψη του Επιβλέποντος ως προς την ολοκλήρωσή της).

Οι δημοσιεύσεις αυτές θα πρέπει να έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- Σε έναν αριθμό δημοσιεύσεων ο Υποψήφιος Διδάκτορας είναι ο βασικός συγγραφέας, όπως τεκμηριώνεται από τη σειρά των συγγραφέων ή/και από σχετική έκθεση του Επιβλέποντος.
- Όλες οι δημοσιεύσεις έχουν περιεχόμενο άμεσα σχετιζόμενο με τη Διατριβή.
- Όλες οι δημοσιεύσεις έχουν περιεχόμενο που χαρακτηρίζεται από πρωτοτυπία και συνιστά σημαντική επιστημονική συνεισφορά.

3. Ως μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής ορίζονται υποχρεωτικά τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και τέσσερα (4) ακόμη μέλη, τα οποία ανήκουν στις κατηγορίες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 94 του ν. 4957/2022. Η απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για τον ορισμό της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής λαμβάνει υπόψη σχετική εισήγηση του επιβλέποντα για τα υπόλοιπα τέσσερα μέλη. Κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) από τα επτά (7) μέλη της εξεταστικής επιτροπής είναι μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού που ανήκουν στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

4. Αν δεν κατατεθεί η εισήγηση της παρ. 1 προς τη Συνέλευση του Τμήματος, τότε η διαδικασία μπορεί να συνεχιστεί μόνο με απόφαση της Συνέλευσης κατόπιν ειδικού αιτιολογημένου αιτήματος του Υ. Δ.

5. Αν η εισήγηση της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής είναι αρνητική, ο Υ. Δ. μπορεί να επανέλθει με νέα αίτηση προς την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, με την οποία θα καταθέτει νέα μορφή διατριβής ή/και άλλα συμπληρωματικά στοιχεία που θα υποστηρίζουν το αίτημά του.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο Υ. Δ. μπορεί να καταθέσει ειδικό αιτιολογημένο αίτημα προς την Συνέλευση του Τμήματος για να αιτηθεί τη συνέχιση της διαδικασίας, παρά την αρνητική εισήγηση της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

6. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα, σε καθορισμένη ημερομηνία, ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία υποβάλει ερωτήσεις προς τον υποψήφιο. Η συνεδρίαση για τη δημόσια υποστήριξη της διατριβής δύναται να πραγματοποιηθεί και με τη χρήση μέσων τηλεδιάσκεψης, εφόσον δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία όλων των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Ο υποψήφιος παρουσιάζει τα ερευνητικά του αποτελέσματα εντός πενήντα λεπτών. Μετά την ολοκλήρωση της υποστήριξης της διατριβής, η επταμελής εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, αξιολογεί τη διδακτορική διατριβή ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση τα κριτήρια αυτά, εγκρίνει ή απορρίπτει την απονομή του διδακτορικού διπλώματος. Για την απονομή του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η σύμφωνη γνώμη και η θετική αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη.

7. Η επταμελής εξεταστική επιτροπή τηρεί πρακτικά, στα οποία περιέχονται οι γνώμες όλων των μελών της σχετικά με την πρωτοτυπία και συμβολή της διατριβής, η αιτιολογημένη θετική ή αρνητική ψήφος κάθε μέλους και η τελική απόφαση της εξεταστικής επιτροπής. Η επίσημη αναγόρευση του/της υποψηφίου/ας σε διδάκτορα γίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, με βάση τα πρακτικά της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

8. Η διδακτορική διατριβή αξιολογείται ως επιτυχής ή ως ανεπιτυχής.

9. Μετά την επιτυχή δημόσια υποστήριξη της διατριβής ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας οφείλει να καταθέσει αντίγραφο της, καθώς και εκτενή περίληψή της στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, σε ηλεκτρονική μορφή στο ηλεκτρονικό αποθετήριο «Πυξίδα» της βιβλιοθήκης του Ο.Π.Α.

10. Επίσης, ο/η υποψήφιος/α οφείλει να αναρτήσει ηλεκτρονικά τη διατριβή του στο πληροφοριακό σύστημα της Βιβλιοθήκης του Ο.Π.Α. καθώς και να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, σε συνεργασία με τη Γραμματεία Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών, προκειμένου να αναρτηθεί ηλεκτρονικά η διατριβή στο πληροφοριακό σύστημα του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης.

Άρθρο 11

Αναγόρευση Καθομολόγηση Διδακτόρων

1. Η Συνέλευση του Τμήματος αναγορεύει τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα σε συνεδρίασή της. Ο/Η Πρόεδρος του Τμήματος θέτει υπόψη του Σώματος το πρακτικό που πιστοποιεί την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας προφορικής παρουσίασης και αξιολόγησης της Διδακτορικής Διατριβής, και ακολουθεί η αναγόρευση του/της υποψηφίου/ας σε Διδάκτορα του Τμήματος.

2. Πριν από την αναγόρευσή του, ο διδάκτορας οφείλει να καταθέσει τα ακόλουθα:

- Αίτηση για αναγόρευση-καθομολόγηση στη Γραμματεία Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών.

- Κατάθεση διατριβής στο ηλεκτρονικό αποθετήριο «Πυξίδα» της βιβλιοθήκης του Ο.Π.Α. δα. Συγκεκριμένα:

α) Η Γραμματεία Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών καταχωρεί τα απαιτούμενα από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, στοιχεία του Διδάκτορα στη σχετική ηλεκτρονική εφαρμογή (ιστότοπος: <https://phdms.ekt.gr>), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο «Σύστημα Διαχείρισης και Ηλεκτρονικής Κατάθεσης Διατριβών του Εθνικού Αρχείου Διδακτορικών Διατριβών» (Ε.Α.Δ.Δ.),

β) ο Διδάκτορας, αφού λάβει σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει, είναι υπεύθυνος για την καταχώρηση των απαιτούμενων από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης αρχείων/δικαιολογητικών, στη σχετική ηλεκτρονική εφαρμογή (ιστότοπος: <https://phdms.ekt.gr>), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ηλεκτρονικής Κατάθεσης Διατριβών του Εθνικού Αρχείου Διδακτορικών Διατριβών (Ε.Α.Δ.Δ.).

3. Η τελετή ορκωμοσίας και καθομολόγησης, καθώς και ο τύπος, η μορφή και το περιεχόμενο του Διδακτορικού Διπλώματος του/της διδάκτορος ακολουθεί τα Πρότυπα σχετικών Αποφάσεων της Συγκλήτου του ΟΠΑ.

4. Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας, πριν από την ορκωμοσία και καθομολόγησή του/της, μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης επιτυχούς περάτωσης. Στον/Στην διδάκτορα χορηγείται αντίγραφο Διδακτορικού Διπλώματος. Το Διδακτορικό Δίπλωμα υπογράφεται από τον Πρύτανη και τον Διευθυντή Εκπαίδευσης του Ο.Π.Α. ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

Άρθρο 12

Διαγραφή υποψηφίων διδακτόρων

1. Είναι δυνατή η διαγραφή υποψηφίου/ας διδάκτορα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, για λόγο αναφερόμενο στην επιστημονική πρόοδο της διαδικασίας εκπονήσεως της διατριβής του/της προκύπτουσα και από τις ετήσιες εκθέσεις προόδου ή για άλλο σπουδαίο λόγο, ο οποίος, σε κάθε περίπτωση, πρέπει να αφορά στο πρόσωπο του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα, και να συνάπτεται με υπαίτια συμπεριφορά αυτού/αυτής.

Μεταξύ των λόγων για τη διαγραφή περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι:

α) Χρήση ιδεών, μεθόδων και αποτελεσμάτων ή αντιγραφή μέρους εργασιών άλλων επιστημόνων χωρίς αναφορά σε αυτούς.

β) Δράσεις του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα που εκθέτουν και ζημιώνουν το Πανεπιστήμιο ή το Τμήμα στο οποίο φιλοξενείται.

γ) Ανεπαρκής πρόοδος του/της υποψήφιου διδάκτορα, η οποία τεκμηριώνεται με δυο (2) τουλάχιστον συνεχείς αρνητικές εισηγήσεις της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής επί των ετησίων Εκθέσεων Προόδου, ή σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/α διδάκτωρ δεν ανταποκρίνεται στις επικουρικές υπηρεσίες που του έχουν ανατεθεί από το Τμήμα.

δ) Αποτυχία στα μαθήματα του άρθρου 7, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 7.ι του παρόντος Κανονισμού.

ε) Υπέρβαση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 6 του παρόντος κανονισμού χωρίς αιτιολογημένη αίτηση παράτασης του Υ.Δ και της Τριμελούς Επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 ή απόρριψη της αίτησης από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

2. Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας μπορεί να διαγραφεί κατόπιν αιτήσεως του και μετά από έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 13

Επίβλεψη Διδακτορικής Διατριβής

1. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ορίζεται η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή (ΤΣΕ), μεταξύ των οποίων ορίζεται και ο επιβλέπων. Στη συμβουλευτική επιτροπή δύναται να συμμετέχουν ως μέλη:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κάθε βαθμίδας του Τμήματος του Α.Ε.Ι.,

β) μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) Ομότιμοι Καθηγητές και αφυπηρετησάντα μέλη Δ.Ε.Π.,

δ) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες,

ε) ερευνητές κάθε βαθμίδας που υπηρετούν σε ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13^Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και το επιστημονικό προσωπικό της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) του άρθρου 25 του ν. 4602/2019 (Α' 45), εφόσον διαθέτει διδακτορικό δίπλωμα και ερευνητική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής,

στ) καθηγητές ιδρυμάτων της αλλοδαπής και ερευνητές ερευνητικών οργανισμών της αλλοδαπής.

2. Τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής έχουν είτε ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, είτε ίδιο ή συναφές επιστημονικό έργο με την προς εκπόνηση διδακτορική διατριβή. Ο αριθμός των αφυπηρετησάντων μελών Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν ως μέλη στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή δεν δύναται να υπερβαίνει τον έναν (1). Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή είναι αρμόδια για την υποστήριξη του υποψήφιου διδάκτορα κατά τη διαδικασία εκπόνησης και συγγραφής της διδακτορικής διατριβής και την παρακολούθηση της προόδου της.

3. Ο επιβλέπων και τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής δεν δικαιούνται αμοιβής ή άλλης αποζημίωσης για την υποστήριξη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

4. Κάθε επιβλέπων/ουσα μπορεί να επιβλέπει έως πέντε (5), το ανώτερο, Υ. Δ. Στον αριθμό αυτό συμπεριλαμβάνονται οι Υ. Δ. με συνεπίβλεψη κατά το άρθρο 14 του παρόντος κανονισμού.

5. Αν κάποιος από τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του επιβλέποντος, εκλείψει ή αδυνατεί να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, έπειτα από αίτημα του ίδιου ή του υποψήφιου διδάκτορα, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ορίζεται αντικαταστάτης του έως την ολοκλήρωση της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

6. Αν ο επιβλέπων ή μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής μετακινηθεί σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή αφυπηρετήσει, δύναται να συνεχίσει να κατέχει την ιδιότητα του επιβλέποντος της διδακτορικής διατριβής, εφόσον συναινεί, και ο τίτλος απονέμεται από το Α.Ε.Ι., στο οποίο ανήκει το Τμήμα που ξεκίνησε η εκπόνηση της διατριβής. Εάν δεν υπάρχει η απαιτούμενη συναίνεσή του, τότε αντικαθίσταται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

7. Τροποποίηση του θέματος της διδακτορικής διατριβής μέσα στην ίδια ερευνητική/θεματική περιοχή μπορεί να πραγματοποιηθεί με απόφαση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, η οποία κοινοποιείται και εγκρίνεται από την Συνέλευση του Τμήματος.

8. Αλλαγή του θέματος της διδακτορικής διατριβής και καθορισμός νέου σε διαφορετική ερευνητική/θεματική περιοχή δεν δύναται να πραγματοποιηθεί. Ο Υποψήφιος οφείλει να καταθέσει αίτημα διακοπής της Διδακτορικής του Διατριβής με κατάλληλη αιτιολόγηση και, εν συνεχεία υποβάλλει εκ νέου αίτημα εκδήλωσης ενδιαφέροντος για ένταξη στο πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 14

Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη

1. Προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με συνεπίβλεψη μπορούν να διοργανώνονται από το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης σε συνεργασία με ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και με Ιδρύματα της αλλοδαπής. Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177). Μεταξύ των συνεργαζόμενων φορέων καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ), το οποίο εγκρίνεται από τις Συγκλήτους των πανεπιστημίων και τα αρμόδια όργανα διοίκησης των άλλων φορέων.

2. Ειδικά στις περιπτώσεις συνεργασίας με άλλα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, καθώς και με αναγνωρισμένα ιδρύματα της αλλοδαπής, η επιτυχής ολοκλήρωση του κοινού προγράμματος διδακτορικών σπουδών του παρόντος δύναται να οδηγεί στην απονομή ενός ενιαίου τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα, σύμφωνα με το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας, το οποίο καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Τμήματα και εγκρίνεται με απόφαση της Συγκλήτου του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Άρθρο 15

Πνευματικά Δικαιώματα – Ακαδημαϊκή Δεοντολογία - Λογοκλοπή

1. Τα πνευματικά δικαιώματα της Διδακτορικής Διατριβής ανήκουν σε αυτούς που συνέβαλαν στην εκπόνηση της. Όλο το υλικό που έχει παραχθεί στο πλαίσιο της Διδακτορικής Διατριβής δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί (ολόκληρη ή μέρος της) χωρίς την έγγραφη άδεια του συγγραφέα και του Επιβλέποντα. Τα φυσικά αυτά πρόσωπα έχουν και τα πνευματικά δικαιώματα στη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της Διδακτορικής Διατριβής σε επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια.

2. Η Διδακτορική Διατριβή διέπεται από τους κανόνες του Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (B 7257/2022).

3. Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας υποχρεούται να αναφέρει με τον ενδεδειγμένο τρόπο αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη - χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η αντιγραφή οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/της. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/ της, αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να εκθέσει, προφορικώς ή γραπτώς, τις απόψεις του επί του θέματος.

4. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί λογοκλοπή μετά τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος, ο τίτλος που έχει απονεμηθεί ανακαλείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 16

Βιομηχανικά Διδακτορικά

1. Στο Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης δύνανται να εκτελούνται βιομηχανικά διδακτορικά σύμφωνα με το Άρθρο 96 του ν. 4957/2022, την κοινή υπουργική απόφαση υπ' αρ. 1569/22-3-2023 (B' 1827) των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων και τις εκάστοτε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων έργων των ιδίων υπουργείων.
2. Υποψήφιοι που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης σύμφωνα με το Άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού, δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία, που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.
3. Υποψήφιοι διδάκτορες που ήδη εκπονούν διδακτορική διατριβή μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία των βιομηχανικών διδακτορικών εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις των σχετικών διατάξεων [κοινή υπουργική απόφαση υπ' αρ. 1569/22-3-2023 (B' 1827)] ή των εκάστοτε σχετικών προσκλήσεων. Για τα βιομηχανικά διδακτορικά ισχύουν τα άρθρα του παρόντος κανονισμού που ρυθμίζουν μεταξύ άλλων την εγγραφή στο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών, την επίβλεψη της διδακτορικής διατριβής, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Υποψηφίων Διδακτόρων, την κρίση της διδακτορικής διατριβής, και την ανακήρυξη-καθομολόγηση των διδακτόρων.
4. Η συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία υποδεικνύει έναν (1) εκπρόσωπό της με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής, που έχει ως καθήκοντα την καθοδήγηση του υποψήφιου διδάκτορα. Ο εκπρόσωπος της επιχείρησης ή βιομηχανίας δύναται να συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και στην επταμελή εξεταστική επιτροπή, εκφράζοντας τις απόψεις του.
5. Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του υποψήφιου διδάκτορα, το οποίο

εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος, κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών του εξοπλισμού του Ιδρύματος, αν η έρευνα διεξάγεται εντός του πανεπιστημίου, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής.

6. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ο υποψήφιος διδάκτορας δύναται να διεξάγει, εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται η υποστήριξη και η καθοδήγηση από τον επιβλέποντα και εφαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και του παρόντος κανονισμού.
7. Επιχειρήσεις ή βιομηχανίες που εδρεύουν ή έχουν παράρτημα στην ημεδαπή δύναται να χρηματοδοτούν, εν μέρει ή εν όλω, την εκπόνηση βιομηχανικού διδακτορικού. Η οικονομική διαχείριση της χρηματοδότησης πραγματοποιείται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Ε.Ι. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου καθορίζεται με το πρωτόκολλο συνεργασίας της παραγράφου 15.5 του παρόντος κανονισμού και είναι ο Επιβλέπων της διδακτορικής διατριβής.
8. Οι υποψήφιοι διδάκτορες που εκπονούν βιομηχανικά διδακτορικά, κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, ασφαλιζονται για παροχές σε είδος και σε χρήμα στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), εκτός αν είναι παράλληλα ασφαλισμένοι, άμεσα ή έμμεσα, για υγειονομική περίθαλψη σε φορέα ασφάλισης ασθενείας. Η υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη, οι οποίες υπολογίζονται επί του κατώτατου μισθού, βαρύνει τη συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία, εκτός εάν η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής χρηματοδοτείται μέσω της επιχείρησης ή της βιομηχανίας για την εκτέλεση έργου μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), οπότε οι ασφαλιστικές εισφορές δύνανται να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του χρηματοδοτούμενου έργου/προγράμματος του Ε.Λ.Κ.Ε.

Άρθρο 17

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες υποψήφιοι διδάκτορες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον προϋφιστάμενο Κανονισμό.
2. Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ο.Π.Α. ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Τμήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Ενδεικτικό Περιεχόμενο Μαθημάτων που εμφανίζονται στο Άρθρο 7.

Α. Μαθήματα Άρθρου 7.β

1. Προχωρημένα Θέματα Μακροοικονομικής Θεωρίας (6 ECTS)

Δυναμικά υποδείγματα γενικής ισορροπίας (dynamic general equilibrium models), υπολογιστικά υποδείγματα γενικής ισορροπίας (computable general equilibrium models), ετερογένεια (heterogeneity) στην μακροοικονομική θεωρία με αριθμητικές εφαρμογές, θεωρία αναζήτησης και αντιστοίχισης (search and matching theory). Μακροοικονομική ανοιχτής οικονομίας στη γενική ισορροπία: καθορισμός ισοζυγίου

τρεχουσών συναλλαγών, εξωτερικό χρέος, δασμοί και όροι εμπορίου, συναλλαγματική πολιτική και κίνηση κεφαλαίων, κρίσεις ισοζυγίου πληρωμών.

2. Προχωρημένα Θέματα Εφαρμοσμένης Οικονομικής (6 ECTS)

Θεωρία διατάξεων με οικονομικές εφαρμογές στα χρηματοοικονομικά και την ανάλυση ευημερίας, εφαρμογές και υπολογιστικές πτυχές της οικονομετρίας μεγάλων δεδομένων, εφαρμογές αιτιώδους επαγωγής, οικονομετρικές εφαρμογές μικροδεδομένων, εμπειρική μακροοικονομική, εμπειρική πολιτική οικονομία, οικονομική ιστορία και Κλειομετρία, προχωρημένη εφαρμοσμένη βιομηχανική οργάνωση (ή εφαρμοσμένη θεωρία παιγνίων), συμπεριφορικά οικονομικά, εμπειρικές πτυχές της δυναμικής των επιχειρήσεων, εμπειρικές πτυχές των χρηματοοικονομικών κρίσεων, εμπειρικές και θεωρητικές πτυχές χρηματοοικονομικών χρήσεων, οικονομικά ετερογένειες, ρίσκου και ανισότητας, επιχειρηματικότητα και συνέπειες για μακροοικονομία και πολιτική.

B. Μαθήματα Άρθρου 7.γ

Όπως εμφανίζονται στην Ενδεικτική Λίστα προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής Β εξαμήνου του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Οικονομική Επιστήμη» των Τμημάτων Οικονομικής Επιστήμης και Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και περιγράφονται στον Κανονισμό Σπουδών και στο Παράρτημα αυτού, του συγκεκριμένου ΔΠΜΣ (4094-ΦΕΚ Β' 2302).

1. Οικονομικά Μαθηματικά (6 ECTS)

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή σε έννοιες της μαθηματικής ανάλυσης που εμφανίζονται στη θεωρία των μετρικών χώρων με εφαρμογές στην οικονομική θεωρία και την οικονομετρία. Εξετάζει, τοπολογικές έννοιες όπως η ακολουθιακή σύγκλιση και η συναρτησιακή συνέχεια, περατοκρατικές έννοιες όπως η συμπάγεια, και μη τοπολογικές έννοιες, όπως η ολική φραγή, οι ομοιομορφίες και η πληρότητα, καθώς και την αλληλεπίδρασή τους. Αποσκοπεί στην διαμόρφωση προχωρημένου λεξιλογίου στη μαθηματική ανάλυση που μεταξύ άλλων επιτρέπει, την αντιμετώπιση ζητημάτων προσέγγισης προβλημάτων βελτιστοποίησης, την διατύπωση και εξαγωγή θεωρημάτων σταθερού σημείου, κ.ο.κ. Τα προαναφερθέντα θεωρήματα χρησιμοποιούνται στην απόδειξη ύπαρξης (και ενίοτε μοναδικότητας και προσεγγισιμότητας) λύσεων γενικών συστημάτων εξισώσεων. Εφαρμόζονται σε προβλήματα που εμφανίζονται π.χ. στη δυναμική βελτιστοποίηση, στη θεωρία παιγνίων, κ.λπ.

2. Ειδικά Θέματα Οικονομικής (6 ECTS)

Το μάθημα καλύπτει θέματα όπως Testable implications of producer theory, Testable implications of consumer theory, positive properties of competitive equilibrium (existence, uniqueness, stability, comparative statics), normative properties of competitive equilibrium (welfare theorems, taxes and subsidies, externalities, second-best theorem, measurement of welfare).

3. Ειδικά Θέματα Εφαρμοσμένης Οικονομετρίας (6 ECTS)

Το μάθημα καλύπτει θέματα εφαρμοσμένης Οικονομετρίας όπως cross-section regression and heterogeneity, Panel data Analysis, Nonlinear models (including time series and Panel data), limited dependent variables models, simulation based methods, casual and noncausal methods and bootstrap methods. Το μάθημα παρουσιάζει τις μεθόδους και τις οικονομετρικές τους ιδιότητες και για την διδασκαλία τους χρησιμοποιεί στατιστικά πακέτα (όπως η R) και πραγματικά δεδομένα.

4. Ειδικά Θέματα Οικονομετρικής Θεωρίας (6 ECTS)

Το μάθημα παρουσιάζει τη Βασική ασυμπτωτική θεωρία για την κλασσική γραμμική παλινδρόμηση, αλλά και για μη γραμμικά υποδείγματα. Παρουσιάζει τις απαραίτητες έννοιες και ορισμούς στοχαστικής σύγκλισης, καθώς και τα οριακά θεωρήματα για τους περισσότερους εκτιμητές στην οικονομετρία (όπως LS, ML και GMM). Μελετά τις ιδιότητες των εκτιμητών και αποκομίζει τις ασυμπτωτικές κατανομές τους. Επίσης, παρουσιάζει την ασυμπτωτική θεωρία για time series models.

Γ. Μαθήματα Άρθρου 7.δ

Κατάλογος των υποχρεωτικών μαθημάτων του του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Οικονομική Επιστήμη» των Τμημάτων Οικονομικής Επιστήμης και Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών που εμφανίζονται και περιγράφονται στον Κανονισμό Σπουδών και στο Παράρτημα αυτού του συγκεκριμένου ΔΠΜΣ (4094-ΦΕΚ Β' 2302).

1. Μικροοικονομική Θεωρία

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές: Ανταγωνιστική ισορροπία και ανάλυση ευημερίας. Θεωρία καταναλωτή: προτιμήσεις και παράσταση τους με συναρτήσεις χρησιμότητας, μεγιστοποίηση χρησιμότητας υπό περιορισμούς, διαψεύσιμες προβλέψεις της θεωρίας καταναλωτή (WARP, GARP, SARP), ιδιότητες των συναρτήσεων έμμεσης χρησιμότητας, ιδιότητες των ατομικών συναρτήσεων υπερβάλλουσας ζήτησης (H-W-B-SARP), ιδιότητες των αγοραίων συναρτήσεων υπερβάλλουσας ζήτησης (H-W-B-αλλά όχι πάντα SARP η WARP), θετικός και κανονιστικός αντιπροσωπευτικός καταναλωτής. Θεωρία παραγωγού: σύνολα και συναρτήσεις παραγωγής, μεγιστοποίηση κερδών υπό περιορισμούς, διαψεύσιμες προβλέψεις της θεωρίας παραγωγού (WARP), ιδιότητες των συναρτήσεων έμμεσου κέρδους, ιδιότητες των ατομικών συναρτήσεων καθαρής προσφοράς, αντιπροσωπευτικός παραγωγός. Ανταγωνιστική ισορροπία: ορισμός, υπολογιστικά παραδείγματα. Ειδικές περιπτώσεις (οικονομία $1 \times 1 \times 2$, οικονομία $2 \times 2 \times 2$, ανταλλακτική οικονομία, μικρή ανοιχτή οικονομία, οικονομίες Leontief και von Neumann) Ύπαρξη: μεγάλη μη κυρτότητα ως προς το μέγεθος της αγοράς, περιουσίες στο περίβλημα η στο εξωτερικό του συνόλου κατανάλωσης. Μοναδικότητα: WARP και σταθερές αποδόσεις, WARP σε ανταλλακτική οικονομία, φόροι, εξωτερικότητες, παραδείγματά οικονομιών με αυθαίρετα μεγάλο αριθμό ισορροπιών, παραδείγματά οικονομιών με ισορροπίες κατατάξιμες κατά παρετο. Ευστάθεια: WARP σε ανταλλακτική οικονομία, συμπληρωματικά και υποκατάστατα αγαθά, wealth effects, παραδείγματα οικονομιών με μοναδική και ασταθή ισορροπία. Συγκριτική στατική: συμπληρωματικά και υποκατάστατα αγαθά, wealth effects, τα παράδοξα των μεταβιβάσεων, της παραγωγικότητας, των μεταρρυθμίσεων και της εξαθλιωτικής ανάπτυξης. Διαψεύσιμες η μη προβλέψεις της θεωρίας της ανταγωνιστικής ισορροπίας, με και χωρίς εξωτερικότητες. Διαψευσιμότητα η μη της μοναδικότητας και της ευστάθειας Ανάλυση ευημερίας Υπολογισμός αρίστων κατά παρετο. πρώτο και δεύτερο θεώρημα της ευημερίας. Στρεβλώσεις (τρίτο θεώρημα της ευημερίας) Αντισταθμιζόμενες στρεβλώσεις (το θεώρημα του δεύτερου αρίστου) Ισορροπία με δημόσια αγαθά, διόρθωση. Εξωτερικότητες: τα τέσσερα είδη, ισορροπία, αγοραίες και μη διορθώσεις. Το εθνικό εισόδημα ως δείκτης ευημερίας, με και χωρίς στρεβλώσεις.

2. Μακροοικονομική Θεωρία

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των κύριων υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται στη σύγχρονη μακροοικονομική ανάλυση και έρευνα, και η εξοικείωση των σπουδαστών με αυτά, καθώς και με τις χρησιμοποιούμενες αναλυτικές μεθόδους και τεχνικές. Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες: 1. Υποδείγματα εξωγενούς και ενδογενούς οικονομικής μεγέθυνσης. 2. Υποδείγματα κατανάλωσης και επενδύσεων. 3. Υποδείγματα της αγοράς χρήματος του επιπέδου τιμών και του πληθωρισμού. 4. Κλασσικά υποδείγματα οικονομικών διακυμάνσεων. 5. Κεϋνσιανά υποδείγματα οικονομικών διακυμάνσεων, ανεργίας και πληθωρισμού.

3. Οικονομετρία

Το μάθημα αποτελεί ένα τυπικό πρώτο χειρισμό του γραμμικού υποδείγματος σε προχωρημένο επίπεδο. Καλύπτει την εκτίμηση του γραμμικού υποδείγματος με την μέθοδο Ελαχίστων Τετραγώνων, στατιστικές ιδιότητες του εκτιμητή σε μικρά και μεγάλα δείγματα, έλεγχο υποθέσεων, παραβίαση των κλασσικών υποθέσεων και τον εκτιμητή Γενικευμένων ελαχίστων τετραγώνων. Εξετάζονται επίσης μέθοδοι γραμμικής παλινδρόμησης για χρονοσειρές, πραγματοποιείται μια εισαγωγή στο μη γραμμικό υπόδειγμα καθώς και σε μεθόδους εκτίμησής του όπως η μέθοδος μέγιστης πιθανοφάνειας.

4. Μαθηματικά για Οικονομολόγους

Δυναμικά συστήματα σε διακριτό χρόνο. Γραμμικές εξισώσεις διαφορών πρώτου, δεύτερου και ανώτερου βαθμού. Γραμμικά συστήματα εξισώσεων διαφορών. Δυναμικά συστήματα σε συνεχή χρόνο. Γραμμικές διαφορικές εξισώσεις πρώτου, δεύτερου και ανώτερου βαθμού. Γραμμικά συστήματα διαφορικών εξισώσεων. Διαγράμματα φάσης. Επίλυση γραμμικών δυναμικών συστημάτων με ορθολογικές προσδοκίες. Δυναμική αριστοποίηση στα πλαίσια δυναμικών υποδειγμάτων σε διακριτό και συνεχή χρόνο. Θεωρία αυτομάτου ελέγχου. Δυναμικός προγραμματισμός.

5. Μικροοικονομική Θεωρία και Πολιτική

1. Δομή αγοράς και κοινωνική ευημερία. Από τον τέλει ανταγωνισμό στο μονοπώλιο και τον ατελή ανταγωνισμό. Άριστη τιμολογιακή πολιτική, ελαστικότητα και μονοπωλιακή αναποτελεσματικότητα. 2. Βασικές έννοιες θεωρίας παιγνίων. Εισαγωγή στην ανάλυση στρατηγικής συμπεριφοράς. Στατικά παίγνια πλήρους πληροφόρησης και παίγνια στρατηγικής (κανονικής) μορφής. 3. Δυναμικά παίγνια πλήρους πληροφόρησης και παίγνια εκτεταμένης μορφής. Υποπαιγνιακή Τελειότητα. 4. Βασικές εφαρμογές παιγνιοθεωρητικών εννοιών: Θεωρία ολιγοπωλίου και διαπραγματεύσεις. 5. Επαναλαμβανόμενα παίγνια και στρατηγικές συμπαίγνιας. 6. Εισαγωγή στα οικονομικά της πληροφόρησης, κίνδυνος, αβεβαιότητα και αναμενόμενη χρησιμότητα. 7. Στατικά παίγνια ελλιπούς πληροφόρησης. Ισορροπία κατά Bayes-Nash, Αρχή της Αποκάλυψης, Κρυμμένη πληροφόρηση και παίγνια ταυτοποίησης, δημοπρασίες. 8. Δυναμικά παίγνια ελλιπούς πληροφόρησης. Διαδοχική και τέλεια μπεϋζιανή ισορροπία. Παίγνια Σηματοδότησης. 9. Κρυμμένες ενέργειες και ηθικός κίνδυνος. Υποδείγματα εντολέα-εντολοδόχου και κινητροδότηση.

6. Μακροοικονομική Θεωρία και Πολιτική

Στο μάθημα εξετάζεται η σύγχρονη μακροοικονομική θεωρία της Οικονομικής Μεγέθυνσης και των Οικονομικών Διακυμάνσεων. Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των βασικών υποδειγμάτων που χρησιμοποιούν οι οικονομολόγοι, για

να μελετήσουν τις μακροοικονομικές διακυμάνσεις και η εξοικείωση με βασικές μεθοδολογίες, θεωρίες και τεχνικές της σύγχρονης μακροοικονομικής ανάλυσης. Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες: μακροοικονομικά υποδείγματα κλειστής και ανοιχτής οικονομίας, επιπτώσεις της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής σε υποδείγματα με ατέλειες των αγορών και της οικονομικής πολιτικής.

7. Ανάλυση Δεδομένων, Εφαρμοσμένη Οικονομετρία & Υπολογιστικές Μέθοδοι
Υποδείγματα χρονολογικών σειρών (AR, MA, ARIMA), Εκτίμηση των υποδειγμάτων (μέθοδοι ML, LS, NLLS) και συμπερασματολογία, ολοκληρωμένες-συνολοκληρωμένες σειρές, πολυμεταβλητά υποδείγματα (VAR, VECM, SVAR). Υποδείγματα μεταβλητότητας (ARCH, GARCH, MGARCH etc) εκτίμηση και ιδιότητες τους, καθώς και υποδείγματα μεγάλων δεδομένων, (Factor models, PCA, Large Panel Data).

Β) Από τη δημοσίευση της παρούσας παύει να ισχύει η 2201/30.03.2018 (Β'1348) απόφαση της 9^{ης}/08.03.2018/11 συνεδρίασης της Συγκλήτου περί Κανονισμού Διδακτορικού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης της Σχολής Οικονομικών Επιστημών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπως έχει τροποποιηθεί.

Αθήνα, 19 Ιουλίου 2024
Ο Πρύτανης

Καθηγητής Δημήτρης Μπουραντώνης